

MESTSKÝ ÚRAD V ŽILINE

Materiál na rokovanie pre
Komisie Mestského zastupiteľstva v Žiline

Číslo materiálu: ____/2026

K bodu programu

NÁVRH NOMINOVANÝCH OSOBNOSTÍ PRE UDELENIE OCENENIA MESTA ŽILINA 2026

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodová správa
3. Materiál

Materiál sa odporúča prerokovať v komisii:

KKCRaMR

Predkladá:

Mgr. Peter Fiabáne
primátor mesta

Zodpovedný za vypracovanie:

Mgr. Kristína Šimurdová
referát komunikácie a vzťahov s verejnosťou

Žilina, jún 2026

NÁVRH NA UZNESENIE

Uznesenie č. __/2026

Komisia odporúča Mestskému zastupiteľstvu v Žiline na jeho najbližšom zasadnutí prerokovať a

I. schváliť

1. Nominované osobnosti pre udelenie ocenenia mesta Žilina 2026

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Mesto Žilina pravidelne oceňuje osobnosti alebo kolektívy za zásluhy v oblasti kultúry, športu vzdelávania, vedy a v iných oblastiach, prípadne za zásluhy o reprezentáciu nášho mesta v zahraničí.

V zmysle Všeobecne záväzného nariadenia č. 25/2016 o udeľovaní ocenení mesta Žilina sme postupovali nasledovne:

1. Nominovať osobnosti mala možnosť verejnosť v termíne od 19. 1. 2026 do 28. 2. 2026.
2. Celkovo bolo na Mestský úrad doručených 15 nominácií.
3. Následne za tieto nominácie hlasovala „veľká porota“ zložená z vážených občanov Žiliny zastupujúcich komunity alebo organizácie pôsobiace na území mesta.
4. Zoznam nominovaných s hlasmi „veľkej poroty“ posúdila komisia pre udeľovanie ocenení, ktorá bola schválená mestským zastupiteľstvom. Predsedom komisie bol primátor Peter Fiabáne a členov tvorili poslanci mestského zastupiteľstva, vážení občania a osobnosti, ktoré v minulosti od mesta získali ocenenie. Komisia vybrala 5 osobností na udelenie ocenenia. Primátor sa rozhodol udeliť Cenu primátora 1 osobnosti. Celkovo teda 6 osobností, vid'. Príloha.
4. V zmysle VZN č. 25/2016 o udeľovaní ocenení mesta Žilina prislúcha konečné rozhodnutie o udelení ocenenia mesta Mestskému zastupiteľstvu mesta Žilina.

MATERIÁL

Komisia pre udeľovanie ocenení osobnostiam mesta Žilina navrhuje, aby sa udelili nasledovné ocenenia týmto osobnostiam:

Čestné občianstvo mesta Žilina:

1. **PhDr. Alica Virdzeková**
2. **Prof. Ing. Ivan Vološčuk, DrSc,** in memoriam

Cena mesta Žilina:

3. **Slavomír Chmela,** in memoriam
4. **Ing. Arch. Stanislav Toman,** in memoriam

Uznanie za zásluhy o rozvoj a reprezentáciu mesta Žilina

5. **Mgr. Vladimír Majtán**

Cena primátora mesta Žilina

6. **Ceferina del Valle Bordón,** in memoriam

Stručná charakteristika každej z navrhovaných osobností sa nachádza v prílohe.

PRÍLOHA

1. PhDr. Alica Virdzeková – učiteľka na Gymnázium Varšavská

Alica Virdzeková sa narodila v Žiline, kde žije doteraz. Od roku 2000 učí na Gymnázium, Varšavská 1 v Žiline. V tomto gymnázium sa hneď od začiatku svojho pôsobenia aktívne zapojila do mimoškolských aktivít. Organizuje množstvo podujatí, ako prednášky, besedy, výstavy (Anna Franková a odkaz pre dnešok, Osudy rasovo prenasledovaných a i.), projekty a množstvo súťaží, predovšetkým zameraných na históriu a región Žilina. Témy prác do rôznych súťaží sa dotýkajú mesta Žiliny, jej osobností, kultúrnych pamiatok s cieľom spropagovať regionálnu históriu a kultúru. Aktívne spolupracuje s Nadáciou Polis, kde sa študenti zúčastňujú na rôznych diskusiách a prednáškach, ako aj premietaniach dokumentárnych filmov. Zapája sa do najrôznejších aktivít súvisiacich s tematikou holokaustu, či už publikačne, účasťou na podujatiach, alebo organizáciou pietnych spomienok, venovaných obetiam holokaustu. V Gymnázium, Varšavská v Žiline už tri roky organizuje spomienkovú akciu Nezapadnutí susedia. Hostami na akcii sú vždy členovia rodiny Kleinovcov, ktorých otec Arieľ Klein bol čestným občanom Žiliny. Podujatia sa zúčastňuje okolo 100-120 žiakov a iných vzácných hostí. Roky zodpovedne vykonáva rôzne funkcie a je členkou viacerých hodnotiacich komisií. Je držiteľkou viacerých ocenení od Ministerstva školstva SR a v roku 2024 získala ocenenie Slovenka roka v kategórii podpora mladých talentov.

2. Prof. Ing. Ivan Vološčuk, DrSc (in memoriam) – ekológ, riaditeľ TANAP

Narodil sa v r. 1935, zomrel v r. 2024, ekológ, vysokoškolský pedagóg, riaditeľ TANAP (1990 – 1995), pracovník v pobočke Lesprojekty Žilina – odkiaľ bol po niekoľkoročnej práci prepustený komunistickou stranou kvôli náboženskej orientácii rodinných príslušníkov, následne sa venoval ochrane prírody. Koncom roku 1974 sa mu podarilo zamestnať sa v správe Chránenej krajiny oblasti Malá Fatra. Ako člen dobrovoľnej organizácie Slovenského zväzu ochrancov prírody organizoval rôzne podujatia zamerané na propagáciu ochrany prírody najmä v teritóriu Malej Fatry. V r. 1993 mu bola vo Viedni udelená Zlatá medaila WWF princom Philipom, vojvodom z Edinburghu, (ako prvému človeku z východnej Európy) za významný prínos na ochranu prírody Karpát, osobitne Tatranského národného parku a za rozvoj ochrany prírody v Československu, na Slovensku a za iniciovanie Asociácie karpatských národných parkov. Profesor Ivan Vološčuk bol kľúčovou osobnosťou a spoluautorom nominačného projektu, vďaka ktorému boli slovensko-ukrajinské Karpatské bukové pralesy v roku 2007 zapísané do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Išlo vôbec o prvé lesné prírodné územie v Európe, ktoré UNESCO zapísalo na listinu svetového dedičstva.

3. Slavomír Chmela (in memoriam) – horolezec, jaskyniar, dokumentarista

Narodil sa 18. 8. 1932 v Chropyni na Morave. V Žiline však strávil väčšinu svojho života. Horolezec, jaskyniar, dokumentárny reportér a fotograf. Jeho záujmy boli naozaj rozsiahle. V mladosti bol aj úspešným tanečníkom a v r. 1959 zorganizoval v Žiline prvú celoslovenskú súťaž v spoločenskom tanci. V rámci horolezeckých expedícií sa v roku 1959 zúčastnil prvej

expedície na Kaukaz, kde vystúpil na Elbrus (5642 m). Viedol expedíciu do Afriky aj do iných krajín. Zaujímal sa aj o rozvoj horolezectva na Slovensku. Bol spoluzakladateľom Horolezeckej školy JAMES a niekoľko rokov aj jej riaditeľom. Ako jaskyniar organizoval aj speleologické expedície v zahraničí a v roku 1980 založil v Žiline dokonca jaskyniarsku skupinu. Ako dokumentarista a fotograf nakrútil viac ako 400 dokumentárnych a reportážnych filmov, nakrútených na troch kontinentoch (v Európe, Ázii a Afrike). Za túto dokumentárnu tvorbu získal celkovo 161 ocenení. Z tých najúspešnejších môžeme spomenúť: Elbrus 77, Sahara 1976, S prilbou a zápisníkom, S kamerou a halogénom, Pre kľud duše, Hrad Strečno... Okrem toho bol aj zanietým fotografom. Jeho fotografie sú súčasťou aj známych kníh o Žiline: Stratená Žilina 1, 2, 3, Vlčince, Žilina vo svetle lúčov, Parky a sady.

4. **Ing. Arch. Stanislav Toman** (in memoriam) – architekt

Narodil sa v r. 1936 v Nemčiciach, zomrel v r. 2022, žil vo Vraní. Viac ako 30 rokov pôsobil v žilinskom Stavprojekte, v roku 1993 si spolu so synom Róbertom založil vlastný ateliér. Celý profesionálny živor tvoril v Žiline. Medzi najvýznamnejšie ocenenia jeho práce patrí Cena Zväzu slovenských architektov za architektonické dielo Hotel Slovakia v Žiline. Významné projekty Stanislava Tomana: sídlisko Nábregie v Liptovskom Mikuláši, rekreačné zariadenie Váhostavu v Jánskej doline, územný plán centra mesta Ružomberok, sídlisko Rozkvet a budova Slovenskej sporiteľne v Považskej Bystrici, domy smútku vo viacerých obciach. Po roku 1990 rozšíril svoje portfólio o tvorbu sakrálnej architektúry. Okrem toho v Žiline realizoval vonkajšie bazény na plavárni, rekonštrukciu Kostola Sedembolestnej p. Márie v Zástraní. Bol dlhoročným členom komisie územného plánovania a výstavby Mestského zastupiteľstva v Žiline.

5. **Mgr. Vladimír Majtán** – pamiatkar, archeológ

Vyššie 20 rokov pôsobí na Krajskom pamiatkovom úrade Žilina. Profesionálne sa zameriava na metodikovanie pamiatkovej obnovy architektúry a v rámci toho špeciálne aj obnovu pamiatok v meste Žilina. Má výborný rozhľad o pamiatkach nielen v Žiline, ale v celom Žilinskom kraji. Obnovy Vladimíra Majtána sa vyznačujú vysokou mierou kvality prevedenia a jedinečným zmyslom aj pre ten najmenší detail. Ním metodikované obnovy dosahujú po ukončení pravidelne tie najvyššie ocenenia ako Kultúrna pamiatka roka FÉNIX, výročná cena časopisu Pamiatky a múzeá alebo v prípade Novej synagógy aj CE ZA AR – Cena Slovenskej komory architektov za architektúru. Za roky pôsobenia ako pamiatkar už výrazne hlboko vstúpil do tváre Žiliny, ktorú neodmysliteľne formuje a obohacuje mesto vytvorenou estetikou. Okrem spomenutej Novej synagógy sa podieľal na rekonštrukcii Rosenfeldovho paláca, Katedrály Najsvätejšej Trojice, Kostola Obrátenia sv. Pavla na Mariánskom námestí, Loretánsku kaplnku v Kostole sv. Barbory.

6. **Ceferina del Valle Bordón** (in memoriam) – rehoľná sestra a sociálna pracovníčka

Narodila sa v r. 1976 v Argentíne. Bola známa ako sestra Paola. Pôsobila ako rehoľná sestra a sociálna pracovníčka v Diecéznej charite v Žiline, ako misionárka bola 18 rokov na Slovensku, z toho 15 rokov v Žiline, umrela po ťažkej chorobe 11. 9. 2025. Ľudia si ju pamätajú ako láskavú a obetavú ženu, ktorá sa neustále snažila pomáhať chudobným. Na vysokej škole študovala aj v Argentíne aj na Slovensku, kde skončila magisterské štúdium sociálnej práce. V Žiline najskôr pracovala v nocľahárni pre ženy bez domova, ktorú spravovala jej rehoľa. Neskôr sa stala sociálnou pracovníčkou v Dome charity sv. Vincenta. Tu pokračovala jej misia v práci s chudobnými, ktorí tam prichádzali do denného centra či nocľahárne a tiež chodila za nimi do terénu v centre mesta alebo jej okrajových častí. V septembri 2024 bola preložená do komunity v Nitre a začala pracovať v Občianskom združení Proti Prúdu v Bratislave ako terénna pracovníčka. Denne pomáhala v uliciach mesta predajcom časopisu Nota Bene. V lete 2025 vážne ochorela, choroba mala rýchly priebeh a 11. septembra zomrela. Odišla tak, ako žila: v pokoji, šťastná a vďačná. Pochovaná je v Španielsku blízko svojho rodného domu.